

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

כ"א אייר התשפ"ג
מפטרין ה' עזי ומעזי
(ירמיה טז, יט)

פְּרִשֶׁת בְּהַר - בְּזִקְתִי

סיפור לשבת

"אם בְּזִקְתִי תִלְכּוּ" (טו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י)
 בבריסק היה מלמד חשוב מאוד, שרבי חיים זכר צדיק לברכה שלח את ילדיו ללמוד דווקא אצלו. אותו מלמד, בשעת הלימוד לא הגביה את עיניו מהגמרא. למד ולימד בטוב טעם ובגישמאק מיוחד. הגיעה תקופה שהבולשביקים סגרו את תלמודי התורה, ונאלצו ללמוד במחבוא. יום אחד גילה שוטר את מקום המחבוא בו למדו הילדים עם אותו מלמד. נכנס למחסן, תפס ילד אחד, וניסה למשכו החוצה כדי לעצרו בגין לימוד תורה בציבור. למען ישמעו וייראו... המלמד לא הבחין בתחילה, אבל כיוון שהיה בלגן – הגביה את עיניו, וראה שוטר מושך ילד. קם ממקומו בחמה שפוכה, מיהר לקראת השוטר, הכהו כמה מכות אגרוף וקרא לו: "חצוף..." היה להם ממש נס. השוטר כנראה חשב שזה שד ממש, כי ברוסיה להכות שוטר זה סכנת עונש מוות מייד, והנה הוא מקבל מכות הגונות... השוטר פשוט איבד את הביטחון העצמי, יצא וברח מהמקום, והילדים מיהרו להתפזר. למחרת שאל אותו רבי חיים: "תאמר לי, איך לא היה לך פחד? נכון, היה לך נס, אבל איך עשית זאת, כך להכות שוטר מכות נאמנות?" השיב לו המלמד הצדיק: "כנראה שהרב לא שמע מה שהיה. היינו באמצע התוספות, הסברתי את התוספות, ממש באמצע, ובדיוק אז אותו שייגן נכנס פנימה. וכי הרב שמע כזאת חוצפה, להפריע באמצע התוספות?!... שתהיו עמלים בתורה. כל מילה נוספת – מיותרת!

"וְאִם גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֵם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם לֹא מְאֹסִתִים..." (טו, מו)
 "מה נשתייר לישראל? ספר תורה, שאם לא היה קיים לא היו משונים מכל העמים כלום" (ילקוט שמעוני ויקרא רמז תרע"ה) משל לאומן נפלא בחצר המלכות, שהיה נחשב מאוד בין אנשי בית המלוכה, בנו לו בית מיוחד ופרנסתו היתה מצויה בשפע. לימים, חלה ונפל למשכב, ולא היתה לו אפשרות למלא את תפקידו בחצר המלכות. מטה לחמם של בני משפחתו נשבר, והם נאלצו למכור את חפצי הבית השונים. כשסיימו למכור את כל חפצי הבית, רצו למכור גם את כלי אומנותו של ראש משפחתם החולה. כששמע זאת החולה אמר: "בבקשה מכס, אל תמכרו את כלי אומנותי! כשמכרתם את שאר חפציי אמרתי בליבי אשוב לאיתני ואקנה חדשים, אבל אם תמכרו את כלי אומנותי אפסה תקוותי לשוב לאיתני." התורה היא כלי אומנותו של עם ישראל בגלותו. בית המקדש הוא בית המלכות בו עובד עם ישראל, האומן הנפלא, ואם חס ושלום יטוש עם ישראל את כלי אומנותו - הם התורה ומצוותיה, אפסה התקוה ח"ו מעם ישראל לשוב לאיתנו לגאולה.

{ בשם המגיד מדובנא }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חי האדם

פרק ג' ומלך בִּיפְיוֹ תַחֲזִינָה עֵינֶיךָ וְכַתְבוּ בַעַל הַ"שְׁפַת אֲמַת" זיע"א (ויקהל תרנד), ובעל ה"יטב לב" זיע"א (פרשת וירא), שֶׁהַטַּעַם שֶׁכָּל עֲלִיתוֹ שֶׁל הָאָדָם בַּעֲבוּרַת הַשֶּׁם תְּלוּיָהּ בְּשִׁמְרֵת הָעֵינַיִם, מִפְּנֵי שֶׁפֶּאֶשֶׁר שׁוֹמֵר הָאָדָם אֶת עֵינָיו לְכָלִי לִפְנֵי בְּהֵן אֵלֶּא לְהַסְתַּפֵּל בְּהֵן רַק אֵל הַשֶּׁם לְבַדּוֹ, כִּף אִף הַשֶּׁם מִסְתַּפֵּל אֶף וְרַק אֵלָיו לְבַדּוֹ, וּבִשְׂכַר זֹאת הַשֶּׁם מִתְגַּלֶּה אֵלָיו. וְכֵן כְּתוּב תו"ל (ויקרא רבה כג יד, מסכת דרך ארץ רבה פרק א') : רַבִּי מְנַשֶּׁא בֶן בְּנֵי שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִי אֹמֵר, כֹּל הַרְוָאָה דְּבַר עֲרוּהָ וְלֵאמֹר וְאֵינִי וְאֵת עֵינָיו מְנַוֵּן, זֹכֶה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה, שְׁנֶאֱמַר (ישעיה לג טו-יז): "וְעַצְם עֵינָיו מְרֵאוֹת בְּרַע, הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֵּן, מֶלֶךְ בְּיַפְיוֹ תַחֲזִינָה עֵינֶיךָ".
 כְּלוֹמֵר, עַל יְדֵי שְׁעוֹצֵם הָאָדָם אֶת עֵינָיו מְרֵאוֹת בְּרַע, זֹכֶה לְהַתְגַּלּוֹת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה וְלַהֲתַקְרֵב לְהַשֶּׁם תְּכַרְבֵּן בְּאַמְתָּ. מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הוּא בְּעֵינַיִם טַעַם נוֹסֵף לְכַף הוּא עַל פִּי דְבָרֵי הַזֵּהר הַקָּדוֹשׁ (תיקוני זוהר דף יח), הַמְבָאָר שֶׁכֶּשֶׁם שְׂכִיבֵית הַמְקַדֵּשׁ הֵיחָה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הַקָּדוֹשָׁה עַל שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן בְּקָדֵשׁ הַקָּדָשִׁים, כִּף הַיּוֹם מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה עַל כָּל אָדָם הוּא עַל שְׁפֵי הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר הֵנִן חֲשׂוֹבוֹת כְּמוֹ שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים שֶׁהָיוּ בְּבֵית הַמְקַדֵּשׁ, וְעַלֵיהֶם נֶאֱמַר (שמות כה ב) "וְהָיוּ הַכְּרוֹבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה", כְּלוֹמֵר שְׁפוֹתֵחִים אֶת עַפְעָפֵי הָעֵינַיִם כְּלָפֵי מַעַלָּה. וְלִכֵּן כְּאֲשֶׁר הָאָדָם שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו בְּקָדֵשָׁה וְטָהָרָה, נֶאֱמַר עַל עֵינָיו "וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו", וְעַל יְדֵי כִף הוּא זֹכֶה שֶׁהַשְּׂכִינָה הַקָּדוֹשָׁה בָּאָה וְשׁוּרָה עֲלָיו. יְהִי רְצוֹן שְׁנוֹכָה לְלִקְתָּ וְלַעֲדֵר בְּדְרָכֵיהֶם שֶׁל אַבוֹתֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים, וְנִנְכָּה לְשִׁמְרָת אֶת עֵינָינוּ בְּקָדֵשָׁה וְטָהָרָה גְדוּלָּה, וּבִכְחוֹת כִּף תַּחֲזִינָה עֵינָינוּ בְּשׁוֹב הַשֶּׁם לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, בְּגִאֲלָה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
20:44	20:07	18:51	ירושלים
20:42	20:09	19:08	תל אביב
20:45	20:10	19:02	חיפה
20:43	20:07	19:08	באר שבע

הבן איש חי

שאלה: מנהג העולם מי שיש לו ילד חולה מביאין אותו לבית הכנסת ומקיפין אותו התיבה שיהיה אחד נושא אותו ומקיף התיבה אם יש לזה המנהג יסוד ושוש מפי סופרים ומפי ספרים. גם רצינו לדעת מה שנוהגין ההולכים להשתטח על המצבה של הצדיקים שיהיו מקיפין את המצבה כמה פעמים ויש מקיפדין להקיף ז' פעמים אם יש לזה המנהג ג"כ שורש ויסוד. גם רצינו לדעת מה טעם יש בהדלקת הנר למנוחת הנפטר בבית תוך שבעה ובשלמא מה שמדליקין בביהכ"נ יש לומר דאיכא בזה מצוה לכבוד ביהכ"נ דכתיב באורים כבוד ה' וא"כ מצוה זו היא בכלל המצות שעושים למנוחת הנפטר אבל מה שמדליקין בבית הנפטר תוך שבעה מה מצוה יש בזה ומה תועלת יש ובפרט מה שמדליקין הנר יומם ולילה מה אהני שרגא בטיהרא.

תשובה: [המשך משבוע שעבר..] ועל מה ששאלת בענין הדלקת נר בתוך השבעה בבית הנפטר דע כי כתב רבינו בחיי ז"ל בפ' תרומה וז"ל וידוע כי הנשמה נהנית בהדלקת הנרות והיא מתהלכת בעדוני ההוד והשמחה ומתפשטת ומתרחבת מתוך הנאת האור מפני שהיא חתיכת אור חצובה מאור השכל ומן הטעם הזה נמשכת אחר האור שהוא מינה אעפ"י שהוא אור גופני והנשמה אור רוחני זך ופשוט. ועל כן

המשילה שלמה הע"ה לנר הוא שאמר נר ה' נשמת אדם עכ"ל הרי לך שהנשמה יש לה הנאה מן האור ואל תתמה על זה כי גם מן הריח מצינו שהנשמה נהנית בעודה שוכנת בגוף וכמ"ש רז"ל איזה דבר שהנשמה נהנית בו זה הריח והטעם מפני שהריח הוא רוחני ולכן מגיע ממנו הנאה לנפש שהיא רוחנית וכ"ש האור שהוא יותר דק ורוחני מן הריח ועל כן בתוך השבעה אשר נפש הנפטר עודנה מצויה בתוך הבית כפי ההתחלקות וכמ"ש רבינו האר"י זצ"ל בטעם ז' ימי אבלות לזה מדליקין נר שם בעבור הנאת הנפש אך אחר ז' שמסתלקת לגמרי מן הבית אין טעם להדליק וכן אם לא נפטר האדם שם אעפ"י שהאבלים הם שם אין מדליקין. אך טוב להדליק נר תוך י"ב חודש בביהכ"נ למנוחת הנפטר וכן בכל שנה ביום י"א אר"י צ"ט / יארצייט, יום זכרון והיינו כי צריך שיאמר בפיו בשעת הדלקת הנר שהוא מדליק הנר הזה למנוחת נפש פב"ב ואז בקריאת זו שהוא מוציאה בפה יגיע הנאה לנפש האדם ההוא אפילו מרחוק וכ"ש אם מדליק על המצבה עצמה ששם משכן חלק מחלקי הנפש. והרי הודעתי לך לפי דרכינו שיש טעם ג"כ בהדלקת נרות אצל מצבות הצדיקים וזע"א כשהולכים העולם להשתטח שם. גם דע כי באור הנר יש חמשה גוונים הידועים למשכילים וכנ"ז בר"ח והם כנגד חמשה חלקי הנפש שהם נרנח"י ור"ז גם בדברי רז"ל בתלמוד הוא מפורש במה שאמרו חמשה שמות יש לנשמה ועל כן אור הנר הוא דוגמא לנשמה ולזה יהיה לה הנאה מן האור הנדלק על שמה אך ודאי

צריך להזכיר בפה שהוא מדליק שמן זה למאור למנוחת ולעילוי נשמת פ"פ וכאשר אמרנו כי בכל ענין תמצא שהדיבור פועל וכאשר תראה מה שאמרו בצרכי שבת שצריך לומר בערב שבת בכל עסק של תבשיל וכיוצא שהוא עושה זה לכבוד שבת קודש וע"י הדיבור הזה ממשיך הארת קדושה מקדושת השבת על אותו הדבר שעוסק בו וכל זה נחשב מכלל כבוד השבת כנודע.

ולכן ודאי טוב ונכון שהנר שמדליקין תוך ז' בבית וכן תוך י"ב חודש בביהכ"נ וכן בכל שנה ביום י"א אר"י צ"ט צריך שהבן עצמו ידליק הנר בידו בעבור אביו או אמו ויאמר בפיו בכל פעם שמדליק הריני מדליק שמן למאור נר זה למנוחת ולעילוי נפש וכו' ודבר זה נחשב לו בכלל כבוד אר"י ודי בזה למשכילים. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה: מצינו בספר הכלבו שכתב שיש בנוסח עננו ס"ג תיבות כנגד ס"ג אותיות שיש בפסוק וירא יעקב וכו' וכאשר באו למנין לא מצאו אלא ס"א תיבות בעננו ואיך קאמר שיעלו ס"ג ואין לומר דנוסחא אחרת היה לו דהא בספר ארחות חיים נמי הביא דברי הכלבו הנז' והוא הביא נוסח עננו ג"כ ואין בו רק ס"א תיבות. גם עוד ילמדנו מה משמעות מלת לכאורה אשר משתמשים בה המחברים בעלי התשובות ושכמ"ה. [המשך בשבוע הבא..]

{ שו"ת 'תורה לשמה' }

ספר חסידים

סימן נ"ה

ועובר על מידותיו למען יתכפרו פשעיו שנאמר (מיכה ז ח) מי אל כמוך נושא עוון ועובר על פשע וכל הנבזה בעיני אדם שלא מחמת מעשים רעים עתיד שיתעלה שנאמר (ישעיה נב יג) הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד וגו' ומי הוא אותו שכתוב עליו במקרא שלאחריו נבזה וחזל אישים תועבת ה' כל גבה לב האדם הנבזה והנמאס איך הוא מתגאה האם הוא ברזל וכי בשרו נחושה הלא בשר רמה ותולעה גם בחייו הכניס אשר בראשו ובבשרו ואיך יתגאה לבו לכן טוב לו להשפיל את גאווותו ואת רום עיניו אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור לו יום המיתה:

סימן נ"ו

ועניים מרודים תביא בית גדול הקבלת אורחים מהקבלת פני שכניה שנאמר (בראשית יח ג) ויאמר אדני אל נא תעבור מעל עבדך אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא המתין לי עד שאכניס אורחים לביתי ואין האדם חייב להאכילם בשר ולהשקותם יין אלא כפי שהיכולת בידו את לחמו ומימיו יתן להם בשמחה כי טוב ארוחת ירק ושמחת פנים משור אבוס ופנים זועפים ולעת האוכל ידבר עמו אדוני אכול בשמחה ושתה בלב טוב יינך או מימך כי הצור יודע כי ברצון ובנפש חפצה הייתי נותן לך בשר בחיי נפשי שאין לי מה שאתן לך ועל זה נאמר ותפק לרעב נפשך ובבקר בעת לכתו יתן לו מעט לחם כי לפי שלא נתן יהונתן פת לדוד בלכתו ממנו נתגלגל הדבר ונהרג נוב עיר הכהנים ונענשו שאול ויהונתן ועל זה נאמר על פת לחם יפשע גבר. וכשם שמצוה להכניס כך מצוה ללוותם שנאמר (בראשית יח טז) ואברהם הולך עמם לשלחם בא וראה כמה גדול פת לעוברי דרכים שהרי מיכה שעשה הפסל והעמידו אצל המשכן עד שהיו מתעריבים עשן הפסל ועשן המערכה ואמר הקב"ה הניחו לו לפי שהיתה פתו מצויה לעוברי דרכים:

ספר חרדים

פרק סו [תשובה ח] | דברי פבושין

אמר בְּמִסְכַּת בְּרִכּוֹת (יד, ב), כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּלֵאל תְּפִלִּין כְּאִלוּ מְעִיד עֲדוֹת שְׁקָר בְּעֶצְמוֹ, דְּהָא פְּתִיב פֶּה (דברים ו, ח) 'טוֹטְפוֹת'. מִפְּאֵן אָנוּ לְמִדִּין פּוֹצֵא בְּזֶה כָּל הַקּוֹרֵא שְׁמַע בְּלֵי פִּנְהָ מְעִיד שְׁקָר, דְּהָא פְּתִיב בְּה (שם, ה) 'כָּל לְבָבָךְ', וְהוּא הַדִּין לְתַפְּלָה. וְאִם מִתְּהַוֵּהוּ בְּקִנְיָי הָעוֹלָם, גַּם זֶה שְׁקָר בְּיָכָל מְאֹדָךְ, שְׁמַחְשִׁיב מְמוֹנֵנוּ מְעַבְדֵת בּוֹרְאוֹ. וְכָל שָׁפֵן אִם אֵין תּוֹעֵלֶת בְּאוֹתוֹ הַרְהוּר, דְּעֲלִיָּה אֲתָמֵר (ירמיה ב, ג) 'אוֹתֵי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לְחֻצַּב לְהֵם פְּאוֹרוֹת פְּאוֹרוֹת נְשָׁרִים'.

טעם לסתימת העינים בעת התפלה, כלומר: כאלו נפטר מהעולם והוא לפני המלך פסתימת עינים של הגיגוא, - דאייתא בפירשת בלק (זוהר ח"ג קפו, ב) שסתם עיניו רגעא קדא, ואמר שלמא לכוון מארי קלא.

פיון שנקראת התפלה עבודה (תענית ב, א) וישאל נקראו עבדים (ויקרא כה, נה), ראוי לטרח בקול גדול בתפלה ונענוע: כל האבירים, וכוונת הלב ושמיעת האזן עד שיהיה ענה ורגע מרב העבודה. וכן בעסק התורה צריך עמל וגישה, פדאמר רבתינו ז"ל (ברכות יז, א) אשרי מי שעמלו בתורה. וכן במצות אמרו (ע"ז ג, א) מי שטרח בערב שפת יאכל בשפת. לשון זה מוכיח דצריך לעבד הבוורא בנענוע כל אבר ואבר ורפאה ושמיעה.

פתיב (תהלים יט, יא) 'תְּהַמְמִידִים מִזֶּהָב וּמִפֶּזֶז רַב' וְגו', בָּא לְהַלְהִיב לֵב הַעֵם הַמְמַלְאִים בְּתִיבָהּ קֶסֶף וְזָהָב, שְׁבַעֲוֹלִים הַבָּא מְטַבַּע הַזָּהָב וְהַקֶּסֶף הַנֶּשְׁמִי בְּטַל וְאֵינוֹ שֶׁהָא פְּלוֹם (אבות פ"ו מ"י), לְכֵן יִזְדְּרוּ לְזָהָב וְכֶסֶף אֲשֶׁר שֵׁם לְהוֹלִיף בְּיָדָם, וְהֵינּוּ דְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל צְדִיקִים מְסֻגְלִים תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכֵן הָאוֹהֲבֵי תַעֲנוּגִים יִתְלַהֵב לִבָּם לְבַקֵּשׁ לְהֵם תַעֲנוּג, דְּתִיב (תהלים שם) וּמְתוֹקִים מִדְּבַשׁ וְכו'.

חידושים לפרשה

”אם בחקתי תלכו, ואת מצותי תשקרו ועשיתם אתם” (ויקרא כו, ג)

פירש"י: "אם בחקתי תלכו" – שתהיו עמלים בתורה. עכ"ל. ונראה לי בס"ד לרמוז כאן, שאדם העוסק בתורה, צריך להרגיש שהוא נשא לאשה את בת המלך, מלך מלכי המלכים הקב"ה, שכן במדרש נמשלה התורה לבת מלך. וממילא ידע להעריך את התורה ולימודה, כדאיתא במדרש רבה (דברים רבה ח, ז): "פי קרוב אליך" (דברים ל, יד) – אמר רבי שמואל בר רב נחמן: למה תדבר דומה? לבת מלך שלא היתה אדם מפיחה, ויהיה לפלך אהוב אהד, ויהיה נקנס לפלך בכל שעה, ויהיה בתו של מלך עומדת לפניו. אמר לו המלך: ראה היאך אני מחבב

אותך, שאין בריה מפיר את בתי. ועומדת לפניך. כף אמר הקדוש ברוך הוא לישׂראל: ראו מה אתם חביבים עלי, שאין בריה בפלטיין שלי מפיר את התורה, ונקנס נתתיה, שׂנאמר (איוב כח, כא): "וְנַעֲלַמָּה מַעֲיָנִי כַל חַי", אָבֵל אַתֶּם, "לֹא נִפְלְאוֹת הֵי אֵלֶיךָ מִמֶּנִּי", אֲלֵא קְרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מֵאֵד". וכיון שהיא בת מלך, יש לנהוג בה בהתאם, ולהרגיש שכזה נעשה חתן המלך, ובוה זוכה שהמלך קובע דירתו אצלו, כדאיתא בשמות רבה (לג, א): "מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ בַּת יְחִידָה. בָּא אַחַד מִן הַמְּלָכִים וְנִטְלָה (לאשה). בְּקֶשׁ לִילֵךְ לוֹ לְאַרְצוֹ וְנִטְלָה לְאִשְׁתּוֹ. אָמַר לוֹ: בְּתִי שְׁנַתִּית לְךָ יְחִידִית הִיא! לְפָרֵשׁ מִמֶּנָּה אֵינִי יָכוֹל, לוֹמַר לְךָ "אֵל תִּטְלָה" אֵינִי יָכוֹל, לְפִי שֶׁהִיא אִשְׁתְּךָ. אֲלֵא זֶה טוֹבָה עֲשֵׂה לִי, שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁאֵתָה הוֹלֵךְ, קִישׁוֹן (=חדר קטן) אַחַד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאֲדוּר אֲצִלְכֶם, שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְהַנִּיחַ אֶת בְּתִי. כִּף אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: נִתְתִי לְכֶם אֶת הַתּוֹרָה. לְפָרֵשׁ הַיְמָנָה אֵינִי יָכוֹל, לוֹמַר לְכֶם "אֵל תִּטְלוּהָ אֵינִי יָכוֹל. אֲלֵא כָּל מְקוֹם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים, בֵּית אַחַד עֲשׂוּ לִי שֶׁאֲדוּר בְּתוֹכוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כח, ח): "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ". וזהו הרמז: "בְּחֻקֹּתַי" אותיות יקח בת, והמילים "אם תלכו" אותיות "מלך אתו". נמצא "אם בחקתי תלכו" אותיות "יקח בת-מלך אתו", שבמה שעוסק בתורה הוא כאילו יקח בת מלך אתו, ולכן ינהג עם התורה בהתאם לזה. אי נמי: השכינה הקדושה נקראת "בת מלך" (לדוגמה בבוהר הקדוש בראשית ויחי רלו, א), והעוסק בתורה, שכונה עמו, כדאיתא בגמרא (ברכות ו, א): "ומנין שׂאפלו אַחַד שׂיִשֵּׁב וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה שֶׁשְׂכִינָה עִמּוֹ? שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ, כד): "בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲנִי אֶתְּ שָׂמִי אֲבֹא אֵלֶיךָ וּבְרַבְרֵיךָ". וכן איתא (תמיד לב, ב): "תָּנָא רַבִּי חֲזָא: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּלִילָה, שְׂכִינָה כְּנָגְדּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (איכה ב, יט) "קוּמִי וְנִי בְּלִילָה לְרֵאשׁ אֲשַׁמְרוֹת, שֶׁכִּי כַּמִּים לְבָבְךָ נִכַח פְּנֵי ה'". וזהו "אם בחקתי תלכו", מי שיהיה עמל בתורה, יקח בת מלך אתו, דהיינו שע"י שיעסוק בתורה, יזכה להרבק בשכינה הקדושה הנקראת "בת מלך".

{ 'תורת מאיר' | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א }

וישכבתם ואין מחריד (כו, ו)

יוכן בס"ד, כי ידוע שרמ"ח עשה הם בחסדים, ולכן יתייחסו ליד ימין, ששם רומזים החסדים, ומצוות לא תעשה הם בחינת גבורות, ולכן יתייחסו ליד שמאל ששם רומזים הגבורות. ולכן בכל יד יש חמשה אצבעות, כי שורש החסדים הם חמשה, ושורש הגבורות הם חמשה כנודע. ובוה פרשתי בס"ד מ"ש לא תסור (מכל) [מן] [ה]דבר [אשר] יגידו לך ימין ושמאל, ו"ל הן במצוות עשה שמתייחסים לימין, הן במצוות לא תעשה המתייחסים לשמאל. והנה רמ"ח עם אותיות י"ד הנרמזים בה, יהיה מזה צירוף חדרים, שיתקיים בו מ"ש וכדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים. ולכן פנחס היה זהיר בהם, דכתיב ביה ויקח רמת מיור, שנתגבר באותיות הנו. אך להחוטא ברמ"ח מצוות שהם רמוזים ביד, יתחפכו אותיות חדרים לאותיות מתחירד. ולזה אחרי אומרנו ואת מצותי תשמרו ועשתם אותם, שהוא קיום רמ"ח מצוות עשה, אמר בוה זוכו ושכבתם ואין מחריד, שלא יתחפכו אותיות חדרים לאותיות מתחירד.

{ 'ברכת הר"ח' | לרבנו יוסף חיים זיע"א }

נצור לשונך מרע

הלכות רכילות | כלל ז סעיף ה

וילעגנן אסור קבלת רכילות, דינו הוא כמו בלשון הרע, בחלק א' בכלל ח' בסעיף יג יד, ע"ג שם. על פן יש לזהר מאד, שלא לקבל רכילות משום אדם, ואפלו מאשתו. וכאשר נתבונן היטב, נמצא, שבמה שהיא מקבל רכילות מאשתו, במה שספרה לו, שפלוני דבר עליו כן וכן, לבד העוין העצמי של קבלת רכילות, הוא מביא לעצמו על ידי זה צרות רבות, כי בראותה שבפעלה מקבל דברייה בסבר פנים יפות, תספיר לו תמיד מענינים פאלו, ומביאתו על ידי זה לידי פעס ומצה ומריבה ונדאבון נפש. על פן הנכון מאד לבעל נפש לגער באשתו, קשםספרת לו מענינים פאלו.

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות

עמותת "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

רק בעמל תקבל מתנות:

[המשך משבוע שעבר...]: אמר להם הקב"ה לישראל: 'אני אינני נתן לְכֶם תְּבִינָה – אני לא נותן לכם תבונה – תבן - תבונה אני לא נותן לכם אם אתם לא תשתדלו מצידכם אני לא משפיע עליכם תבונה! אלא אִתְּם לְכוּ קְחוּ לְכֶם תְּבִינָה! אני רוצה לראות שאתם חפצים לזכות בתבונה בואו נראה שאתם לכו קְחוּ לְכֶם תְּבִינָה לכו ותעמלו בתורה ותתייגעו בה ותקנו את המידות שלכם הצריכות תיקון ואז אתם תמצאו מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ מאשר תמצאו אני מאשר שאתם תמצאו ואתם תקבלו ממני תבונה בגדר מציאה.

אבל דעו פִּי אֵינִי נִגְרַע מֵעֲבַדְתְּכֶם דְּבָר! לא יעלה על דעתכם חלילה שניתן לקבל תבונה בלא יגיעה אתם לא יכולים לגרוע מעבודתכם ואתם צריכים לעבוד בלי יגיעה אין תבונה! אז כשאתם מתלונן: 'אני לא מבין!' בטח אתה לא מבין כי אתה לא מתייגע 'מה, אני כבר יושב שבוע אני לא מבין!' – אה-אה! החזון איש היה יושב על תוס' אחד לפעמים שבועיים! ואתה רוצה כבר להבין את התורה בתוך שבוע?? אה...? כאילו זה סיפור של ילדים... זה תורת אלוקים! זה שכל אלוקים זה בשביל להבין את זה צריך תבונה צריך שה' יתן לך תבונה הוא יתן לך מתי? כשהוא יראה שאתה עמל ומתייגע! אז זה כל אחד תלוי כמה קליפות יש עליו כמה טמטום כמה טנופת כמה טומאה כמה עבירות תלוי צריך לקלף את זה לקלף לקלף! לקלף. על ידי היגיעה אָךְם לְעֵמֶל יוֹדֵד (איוב ה ז) צריך לקלף את הכל ואז זה נפתח!

וכך המשיך הישועות משה ואמר: 'בדור הקודם היה מפורסם הברזני רב והוא ענה לשואלים אלפי תשובות! שמפיעות בשו"ת מהרש"ם, אם תבוננו בתשובה אחת שלו תוכלו להבין שכל התורה היתה פרושה לפניו כשמלה! איך הוא הגיע לדרגה כזו? ונשאל על הרדמשי"ר רב, והוא היה ידוע שכל רז לא אניס ליה! מאיפה הוא הגיע לכל זה? התשובה: הם הגיעו רק מתוך התשוקה העצומה שבערה בליבם! לאהבת עסק ויגיעת התורה. ומכיוון שהכל תלוי בעמל וביגיעה כל אחד ואחד שיעמול הוא יזכה להיות גאון הדור והדרו.

גם מי שלא זכה מתחילתו לכשרונות טובות וגם מי שמתקשה בלימוד לא יירא ולא יחת! יעמול ויתאמץ עד שיוזכה להבין ולהשכיל לכל אחד מובטחת סיעתא דשמיא! כשהקב"ה רואה שמתאמצים - הוא עוזר! והעיקר: שלא יבהל אדם ולא ירתע מהקושי אלא יתקדם הלאה והלאה והלאה. ידוע על הרב הקדוש מקודניץ זת"ע"א היה חלוש! חלוש מאוד בנופו ואעפ"כ הגיע למדרגות נשגבות מאוד בעבודת ה'! מסופר על אחד

מגדולי האחרונים: כשהיה ילד, המלמד היה צריך לחזור על כל פעם שהוא מלמד אותו – 30 פעם! כיון כשהוא לומד חלוש, ולבסוף הפך לאחד מגדולי התורה שהאיר את העולם ובקי בכל חלקי השולחן ערוך! וזה מכת הרצון החזק שהיה בו שזכה לסיעתא דשמיא.

מי לנו גדול כמהר"ם שיק, שלא נתברך בילדותו בכשרונות מיוחדים אולם כנחם ההתמדה הבלתי רגילה ובזכות הדמעות שהוא שפך כמים לפני הבורא יתברך הגיע למעלות גבוהות בתורה עד שקצרה השגתנו מלהבינו! בבקיאות מדהימה ב"ש"ם שולחן ערוך וכל הפוסקים כי כשהקב"ה רואה את עמל האדם – הוא עוזר לו! יש פה משהו שמילא צלוחית קטנה דמעות שהוא רוצה באמת להגיע להיות גדול הדור? משהו בכה בכלל?! מילא צלוחית, הגדולים האלה מילאו דליים! אמבטיות!! חוץ מהעמל לא בכו בכינים כאלו בוכים 'תן לי תן לי תן לי' עמלו! עמלו עמלו ובכו ובכו ובכו.

וכן סיפר לי תלמיד חכם חשוב: שכשלמד בחיידר היה המלמד צריך לחזור לפניו כמה פעמים ועדיין לא הבין! ובלילה לילות שלמים בכינות!! לילות שלמים בכינות להשם יתברך: שהוא לא מבין! לא מבין את הלימוד וה' עזר לו והפך אותו להיות מגדולי התורה וזכר בעל פה אוצרות מלאים! את ה'פרי מגדים' ו'חוות דעת' ועוד ועוד. בחורים כאלה מסייעים להם מן השמים שיוכלו לעלות בתורה ויראה רק לא להתעצל בלימוד ואפילו אם יהיה קושי - להמשיך להתתייגע! ואז ה' פותח את אוצרו הטוב. מכל זה עלינו ליקח לעצמנו מוסר השכל: שאין אדם יכול לפטור את עצמו מלימוד התורה בטענה: 'שאין לו כשרונות' אין לפטור.

לכן הכל תלוי בכס! אמנם צריך הרבה סיוע מן השמים אבל זה תלוי בתשוקה וברצון שלכם. לא מגיעים לזה ביום אחד, ולא בשבוע, אבל צעד אחרי צעד, עולים ומתעלים עד שתפעם בקרבכם תאווה לתורה ולעבודת השם!

ולמדנו בשבת דבר מדהים! משה רבינו למד בשמים 40 יום ו-40 לילה בלי לאכול ובליל לשתות וכל יום אחרי שהוא גמר ללמוד מפי הקב"ה! – שוכח! בורק את עצמו – שום דבר לא נשאר. לומד יום שני – שום דבר לא נשאר! כל יום הוא בורק את עצמו מה למדתי? אין כלום! בחינם עבר. לא אוכל לא שותה לומד לומד לומד ככה 40 יום לומד ומשכח! לומד ומשכח!! לומד ומשכח!! ובסוף נתן לו הקב"ה את כל התורה – במתנה! אם הקב"ה יודע שהוא מלמד אותו והוא משכח, הוא מלמד אותו והוא משכח, הוא

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלימי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
קדינו ברק בן זייטה,
יעקב בן עזיזה
דוד בן רבקה

לעילוי נשמת
זייטה בת סהלה
שולה בת חנה
חנה בת רומיה ע"ה

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה שרון
רינה בת איבון

לרפואה שלמה מהרה
אלישע בן שרה
תמר בת שלמה
יסמין בת אביגיל

ניתן להשיג 'קובץ מלווה בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com